

SOUČASNÁ ČESKÁ SPOLEČNOST - SOCIÁLNÍ STRUKTURA I

Česká společnost

-do roku 2012 došlo k mnohým zásadním změnám

-týkají se oblasti : ekonomické, politické, sociální...

-v roce 2012 došlo ke zpomalení růstu, značná část populace je vystavena reformním krokům současné vlády, snižuje se životní standard a omezují výdaje domácností, rostou životní náklady rodin s dětmi, důchodců...

-činnost vlády byla zatím směřována ke snížení výdajů a zastavení zadlužování státu

Sociální struktura

- rozdělení společnosti do skupin podle určitého vymezení
- vždy existuje vícevrstevné rozdělení společnosti
- souvisí s pozicí (podřízenost, nadřízenost – vytváření vzájemných vztahů, podílu na moci...)

Souvislost:

sociální status (pozice jedince ve společnosti/určuje práva a povinnosti/předpokládá určitý způsob jednání a spolupráce)

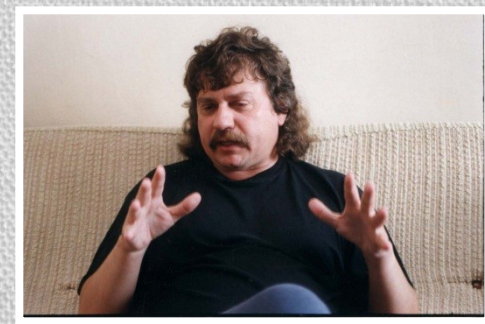
- status vrozený(žena, muž, barva pleti...)
- status získaný (vzdělání, vstup do vyšší společenské skupiny - mezi elitu...)

Sociální status je určován:

- úrovní získaného vzdělání
- příjmem
- oceňováním významu plynoucího z pracovní pozice
- majetkem
- postavením v mocenské struktuře

Sociální struktura – varianta členění:

- vyšší
- střední
- nižší
- významnou pozici měla vždy střední vrstva
- její význam je však oslabován (o problému sociolog Jan Keller s moderátorem Václavem Moravcem)

Sociolog JAN KELLER

foto dostupné z http://www.darius.cz/jankeller/index_foto.html

Dostupné z: http://www.bbc.co.uk/czech/interview/story/2005/09/050913_keller.shtml/

Vymezení střední vrstvy z období první republiky/náleží do ní osoba, která:

- má vlastní bydlení (vilku nebo byt)
- udržuje své děti na vysokoškolském studiu
- studium hradí z vlastních zdrojů
- vše financuje z jednoho platu
- manželka pracovat nemusí

- vymezení střední vrstvy tímto způsobem:
- v současnosti by do ní patřily dvě až tři procenta domácností České republiky
- nebyla by to střední vrstva, ale ekonomická elita

Moderní vymezení střední vrstvy:

- změny v 70. letech 20.století
- stagnace platů
- manželky musí také pro zachování finanční úrovně pracovat
- dvoupříjmové domácnosti

- v České republice si 65% lidí myslí, že patří do střední třídy (subjektivní hodnocení)
- do střední vrstvy by patřil ten, kdo by neměl nárok na žádnou sociální dávku
- nebyl by nucen spořit celý rok na dovolenou (objektivní hodnocení)
- do této skupiny (odhaduje Keller) náleží pětina domácností staré střední vrstvy:**
 - (soukromí rolníci, drobní řemeslníci, majitelé butiků, večerek...)
- nové střední vrstvy:
 - (zaměstnanci velkých organizací hlavně ve veřejném sektoru – zdravotnictví, školství...)

- **po listopadu 1989 největší část středních vrstev :**
- živnostníci podnikající v drobném obchodu
- obrovskou konkurenci mají v nadnárodních obchodních řetězcích
- tzv. zeštíhlování sociálního státu se týká hlavně středních vrstev
- spojeno s reformami
- střední vrstvy nemají žádné finanční rezervy a přitom se budou muset podílet na krytí potřeb:
- zdravotnictví
- platit školné
- začít šetřit na penzi...